

Kulturní podzim obohatí Pražský divadelní festival německého jazyka

26. ročník Pražského divadelního festivalu německého jazyka od 15. listopadu do 6. prosince nabídne ty nejzajímavější počiny německojazyčného divadla – na jevištích pražských scén budou hostovat **divadla z Hannoveru, Hamburku, Kolína nad Rýnem, Vídně či Berlína**. Součástí přehlídky bude i česká inscenace původně německojazyčného textu, za niž festival každoročně uděluje ve spolupráci s Divadelními novinami **Cenu Josefa Balvína**. Chybět nebude bohatý **doprovodný program** – výstava grafického designu spjatého s festivalem, živé i online diskuse se zahraničními divadelníky, česko-německý kabaret či autorská čtení.

„Sloganem letošního ročníku je slovo **AUFgeschlossen**, které vyjadřuje situaci, v níž se nedávno ocitla všechna divadla. Rozdělíme-li toto slovo na **AUF** a **GESCHLOSSEN**, znamená to pak prostě otevřeno a zavřeno. Význam celého slova **AUFGESCHLOSSEN** však vyjadřuje otevřenost, přístupnost, nepředpojatost či extrovertnost. A tedy – jak věříme – popisuje i dramaturgii festivalu,“ vysvětlil **Petr Štědroň**, nový ředitel festivalu.

Předprodej vstupenek startuje **1. listopadu** v síti **GoOut** – více informací na festivalovém webu na www.theater.cz.

V pondělí 15. listopadu a v úterý 16. listopadu festival uvede v Divadle Komédie inscenaci ze **Staatstheater Hannover** **ORLANDO** v režii britské režisérky Lily Sykes. Důvtipný, rozpustilý, oslnivý, plný provokací a fantazírování – **Orlando Virginie Woolf** je považován za mistrovské dílo literární moderny. Příběh mladého šlechtice začíná v 16. století: pohledný a výřečný muž se stane královským milencem, sultánovým vyslancem v Konstantinopoli a po bujaré hostině na konci ramadánu se probudí jako žena. Nestárnoucí Orlando pak prochází staletími, stává se básníkem, princeznou, milenkou a nakonec umělkyní na volné noze a ve 20. století svobodnou matkou. V Orlando se boří všechno, čím se zdánlivě nedá ani pohnout: status, gender, moc, pózy i konvence. V hlavní roli uvidíme skvostnou německou herečku **Corinnu Harfouch**.

V Divadle na Vinohradech diváci zažijí v úterý a ve středu 16. a 17. listopadu zakázanou lásku v inscenaci **PTÁCI** ze **Schauspiel Köln** v režii intendanta a oceňovaného divadelníka **Stefana Bachmanna**, z pera kanadsko-libanonského autora **Wajdi Mouawada**. Wahida a Eitan se setkávají v čítárně univerzitní knihovny na americkém východním pobřeží. Mladý biogenetik s židovskými kořeny se bezhlavě zamiluje do arabské doktorandky z New Yorku. Pro Eitanova otce, náboženského fanatika, je tento vztah nepřijatelný. Během výzkumné cesty je Eitan vážně zraněn při bombovém útoku, u jeho postele se sejdou tři generace ze tří kontinentů a hrozí, že dojde k odhalení dobře střeženého tajemství prarodičů.

Ve středu 17. listopadu a ve čtvrtek 18. listopadu zavítá do Divadla pod Palmovkou **Thalia Theater Hamburg** s inscenací **PŮVOD**, která je adaptací oceňované knihy Saši Stanišiče v režii **Sebastiana Nüblinga**. „Původ je kniha o první náhodě v našem životopise: o tom, že jsme se někde narodili. A co bude následovat. Původ je kniha o zemi, která už neexistuje, o roztříštěné rodině, která je moje. Je to kniha o otázce, co ke mně patří, autoportrét s předky. A selhání autoportrétu. Původ je rozloučení s mou dementní babičkou. Zatímco já sbírám vzpomínky, ona ty své ztrácí. Původ je kniha o mých domovech, ve vzpomínkách a smyšlenkách. Kniha o jazyce a studu, o příchodu a vyrovnávání se s ním, o štěstí a smrti,“ napsal o svém románu Saša Stanišić, jeden z jazykově nejsilnějších a nejosobitějších hlasů současné německé literatury. Sebastian Nübling vytvořil inscenaci se skvělými hereckými výkony, a především s hlubokým tématem, které tolik lomcuje současným světem.

Po představeních z Hamburku přijde na řadu geografický protipól německojazyčné oblasti – inscenace **OXYTOCIN BABY** z vídeňského **Schauspielhausu**, která bude k vidění v sobotu

a v neděli 20. a 21. listopadu v holešovické La Fabrice. Na počátku je porod, který ve skutečnosti žádným porodem není. Stejně jako ve hrách o narození Ježíška, ke kterému nakonec taky jen tak nějak dojde... Dramatička **Anna Neata**, držitelka stipendia Hanse Gratzera 2020, píše ve svém debutu **Oxytocin Baby** velmi muzikálním a formálně podmanivým způsobem o těhotenství a mateřství, kontrole porodnosti a sebeurčení. Do popředí přitom staví fyzické stavy a procesy. A také k tomuto tématu nechává promluvit historické osobnosti... Z toho všeho čerpá režisérka **Rieke Süßkow** inscenační potenciál pro první provedení této hry na jevišti: **Oxytocin Baby** stylizuje do velkého divadla živých loutek a prezentuje se souborem hereček, herců a studentů hudebního divadla (MUK Vídeň) – Neatin text je místy zhudebněn a zpíván.

Jeden z nejslavnějších německých divadelních domů, berlínská **Schaubühne**, se letos představí v Hudebním divadle Karlín v úterý 23. listopadu, a to inscenací intendanta Berliner Schaubühne **Thomase Ostermeiera NÁVRAT DO REMEŠE**. Nahrávací studio. Herečka namlouvá text. Od zvukového pultu jí dává pokyny režisér. Společně pracují na hlasovém záznamu souběžně běžícího filmu – jde o dokumentární esej s názvem *Návrat do Remeše*, o filmovou adaptaci stejnojmenné knihy francouzského sociologa Didiera Eribona. Hlavním hrdinou filmu je sám autor, který se vydává na jakousi vzpomínkovou cestu. Ve směsici osobní zповědi a sociologické analýzy podává zprávu o svém opětovném setkání s rodným městem a rodinou, kterou celá desetiletí, kdy působil jako intelektuál v Paříži, jako by neviděl nebo nechtěl vidět... V působivé inscenaci **Návrat do Remeše** představuje **Thomas Ostermeier** poprvé v němčině jevištní verzi Eribonova textu, který se od svého vydání stal čímsi jako klíčovým dílem pro pochopení současné společnosti.

A neméně slavné divadlo rovněž z Berlína, **Deutsches Theater Berlin**, se na letošním ročníku festivalu ve Stavovském divadle představí inscenací **SOPHIE ROIS VRÁŽÍ DO ZDI V DEUTSCHES THEATER** v neděli a v pondělí 28. a 29. listopadu. Jde o jevištní adaptaci známého románu rakouské spisovatelky Marlen Haushofer v režii **Clemense M. Schönborna** v hlavní roli se slavnou divadelní a filmovou herečkou **Sophie Rois**. Jednoho dne se probudíte v horské chatě, a kolem vás se rozprostírá neprůhledná a neprostupná zeď. Svět za touto zdí zřejmě vymřel, zbývá jen kus území a nezvyklá starost o budoucnost. K přežití je zapotřebí si všechno vypěstovat, zříct se všeho dosavadního a snad jen doufat, že se příště probudíte do světa bez zdi. Sledujeme ženu, která zůstala odkázána sama na sebe a musí radikálně přehodnotit všechno, v čem doposud žila a co ji obklopovalo. Sophie Rois vnáší na jeviště nečekanou dávku humoru, lehkosti, šarmu a muzikality, velký existenciální román nahlíží z nečekaných úhlů.

Pražský divadelní festival německého jazyka se snaží každoročně motivovat českou divadelní scénu jednak svou hlavní činností, kterou do ní vnáší impulsy prostřednictvím německojazyčného divadla, ale i přímo, každoročním oceněním nejlepší české inscenace původně německojazyčného textu – **Cenou Josefa Balvína**. O laureátovi rozhoduje porota kritiků Divadelních novin pod vedením šéfredaktora Josefa Hermana, uděluje ji festival a inscenaci následně uvede v hlavním programu – tentokrát ve Studiu Hrdinů ve středu 1. prosince. Letošním laureátem je inscenace Miroslava Bambuška **MOJE ŘÍŠE JE Z TOHOTO SVĚTA**, kterou nastudoval právě v pražském **Studiu Hrdinů**. Autorský projekt Miroslava Bambuška vychází z díla německého spisovatele a dramatika Wolfganga Borcherta. Borchert patří mezi první německé autory, kteří se otevřeně vyjadřují k tragickým událostem a traumatům spojeným s druhou světovou válkou. Předseda poroty kritiků a šéfredaktor Divadelních novin Josef Herman výběr letošního laureáta zdůvodnil následovně: *„Miroslav Bambušek na základě románu Wolfganga Borcherta vytvořil autorský projekt, který původní traumata navrátilce z druhé světové války promítá do strachů a nejistot současného světa. Vyjadřuje je agresivními jevištními prostředky, které v betonovém prostoru Studia Hrdinů velmi sugestivně útočí na smysly diváků a pokládají existenční otázky odpovídající situaci dnešního světa.“*

Festival pravidelně koprodukuje, podílí se na vzniku česko-německých mimořádných divadelních a kulturních projektů. Letos je to spolupráce s pražským **Divadlem Na zábradlí** na inscenaci prvního českého provedení textu nedávného nositele Nobelovy ceny Petera Handkeho **ZDENĚK ADAMEC. Jedna scéna** v režii D. D. Pařízka a ve skvělém hereckém obsazení v čele s vynikajícím německým hercem **Samuelem Finzim**. Handke napsal hru o Zdeňku Adamcovi, který se v březnu 2003 upálil u Národního muzea v Praze. Všechna ospravedlnění a vysvětlení činu a jeho motivů nutně selhávají. Handkeho Zdeněk Adamec však není smutný ztroskotanec, netrpí existenciálním znechucením, není „maniak“. Je to Zdeněk Adamec a ve světě a jeho řádu nemá místo. Do Prahy a na scénu

Divadla Na zábradlí se po letité odmlce vrací režisér **Dušan D. Pařízek**, který nesporně patří mezi špičku německojazyčného divadla. Kromě Samuela Finziho ve čtvrtek a v pátek 2. a 3. prosince si v Divadle Na zábradlí zahrají také výteční čeští herci Stanislav Majer, Martin Pechlát a Jiří Černý.

Zveme vás do kina! Ovšem na divadlo! Připraveno je velmi výrazné a nečekané zpracování dramatického textu **Ewalda Palmetschofera EDUARD II. LÁSKA JSEM JÁ**. V **Schauspiel Köln** se Palmetschoferova textu chopila režisérka **Pinar Karabulut**, velmi nadějná tvůrkyně, která se mimo jiné nedávno stala členkou uměleckého vedení Münchner Kammerspiele. **Eduard II. Láska jsem já** vznikl jako film o šesti třicetiminutových epizodách natočený s herci kolínské činohry ve velmi výrazné estetice. Rakouský dramatik Ewald Palmetschofer vychází ze hry Christophera Marlowa Eduard II. a nově přepisuje příběh odpadlického panovníka krále Eduarda II. Konflikty jednajících politických osobností přesouvá výhradně do soukromé sféry. Tady vzniká nové bitevní pole: touha a vášeň proti státu a kontrole, touha a osobní štěstí bojují proti odpovědnosti a mocenským zájmům. **Eduarda II. Láska jsem já** festival promítne v **Kině Atlas** ve čtvrtek 25. listopadu.

Rimini Protokoll je dnes bezesporu jednou z nejvýraznějších skupin nezávislého dokumentárního divadla – své projekty realizuje po celém světě a během uplynulých ročníků festivalu se s ním seznámili také čeští diváci. Letos je na programu **miniprofil Rimini Protokoll** a v Praze se představí hned tři projekty těchto neotřelých divadelníků. V **KONFERENCI NEPŘÍTOMNÝCH** sledují diváci své spoluobčany, jak na sebe berou identitu nepřítomného hosta konference. Vystačí si bez jakýchkoli emisí CO₂ i bez špatného spojení přes skype nebo zoom, zato se všemi scénickými prostředky divadla, jimiž se příspěvky a rozporuplné teze o důsledcích globalizace přenášejí do divadelního prostoru – a také se v něm řeší. **Konference nepřítomných** proběhne v prostoru DOX+ 6. prosince.

FEAST OF FOOD je název instalace **Rimini Protokoll**, která nás donutí přemýšlet o zdánlivě samozřejmé každodennosti – o jídle. Malíř Pieter Bruegel starší zobrazoval sedláky, vesnice a krajiny své doby realistickým, často surovým způsobem. 450 let po vzniku obrazů jako *Selská svatba* nebo *Zimní krajina s bruslaři a pastí na ptáky* začíná Rimini Protokoll zkoumat, jak dnes vypadá průmyslové zemědělství a výroba potravin – tak blízko a zároveň tak daleko od naší kuchyně. Od Bruegelovy doby se rodinné farmy změnily ve špičkové zemědělské podniky a potraviny, které kupujeme v supermarketech, jsou výrobky na zakázku, jejichž původ a výrobu většina z nás ignoruje. Působivá instalace pro omezený počet diváků využívá technologie 3D-brýlí. Třetím příspěvkem Rimini Protokoll k letošnímu festivalu pak bude film **TEMPLE DU PRÉSENT. SÓLO PRO CHOBOTNICI**. **Stefan Kaegi**, jeden ze tří uměleckých vedoucích skupiny, se v tomto poutavém filmovém záznamu ptá, jak můžeme porozumět zvířeti, kterému přisuzujeme inteligenci, jež se od té naší zásadně liší? Jak navázat vztah s přírodou, aniž bychom si ji přivlastnili? Kdo koho pozoruje? Třeba si už chobotnici na grilu příště nedáte... Rimini Protokoll bude hostit DOX+ od 4. do 6. prosince.

Součástí letošního 26. ročníku festivalu bude velmi bohatý **off-program**. Divadelníci ze souboru **To téma** si v česko-německém kabaretu **Das Thema: ERIKA MANN?** zvolili Eriku Mann, která zdaleka nebyla jen dcerou známého německého spisovatele Thomase Manna, ale i kabaretistkou, herečkou, spisovatelkou a mnohým dalším.

K rodině Mannů se vrátí i scénické čtení s **Jindřichem Mannem**, česko-německým filmařem a spisovatelem. Ve své knize **POSTE RESTANTE**, která v roce 2013 získala Cenu E. E. Kische, vypráví o osudech v emigraci, o svém otci Ludvíku Aškenázym, mamince Leonii Mannové a dědečkovi, s nímž se nikdy osobně nesetkal, o velkém německém spisovateli Heinrichu Mannovi.

Velmi podnětné bude také česko-německé scénické čtení věnované Peteru Lotarovi s názvem **RADIO LOTAR**. Vydá se po stopách v Čechách pozapomenutého švýcarského herce, dramatika, rozhlasového tvůrce, který se jako syn z rakousko-židovské podnikatelské rodiny narodil v Praze a emigroval do Švýcarska, kde působil až do své smrti v polovině 80. let minulého století.

Ve spolupráci s pražským Goethe-Institutem festival připravil přehlídku plakátové tvorby **MIKULÁŠ MACHÁČEK PRO theater.cz**, grafický design Mikuláše Macháčka a studia zetzetzet, který již více než desetiletí festival provází a vizuálně jej formuje.

Součástí festivalu budou i letos **online-diskuse s divadelníky**, které budou probíhat na webové stránce **www.facebook.com/theater.cz**.

KONTAKTY

www.theater.cz

Mediální servis: 2media.cz, s.r.o.

Simona Andělová, simona@2media.cz, tel: 775 112857

www.2media.cz, www.facebook.com/2media.cz, www.instagram.com/2mediacz